

Munkáltatói kölcsönök - kedvezményel vagy akár adómentesen?

A jelenlegi gazdasági helyzetben több szempontból is fontos ismerni azokat a lehetőségeket, amelyeken keresztül a munkáltató segíteni, támogatni tudja a munkavállalóit, hiszen a magas kamatkörnyezetben, a csökkenő állami támogatások mellett a munkáltató az általa adható kölcsönök valamelyikével gyors és jelentős segítséget tud nyújtani munkavállalói számára, akár kedvezményesen vagy kamatmentesen is.

Ebben a hírlevelünkben a munkáltató által adható kölcsönöket tekintjük át és vizsgáljuk meg abból a szempontból, hogy az egyes kölcsönök nyújtása milyen adóvonzattal jár a munkáltatóra nézve. A fentiek értelmében két fő csoportot tudunk elkülöníteni aszerint, hogy a nyújtott kölcsön keletkeztet-e adófizetési kötelezettséget a munkáltatói oldalról vagy sem, valamint a főcsoportokon belül is különböző jogcímeken és feltételekkel tud kölcsönt adni a munkáltató munkavállalójának.

1. Adófizetési kötelezettséget **NEM**keletkeztető, munkavállalóknak adott kölcsön:

- 1.1. Munkavállaló részére nyújtott lakáscélú munkáltatói kölcsön
- 1.2. Munkabérelőleg
- 1.3. A jegybanki alapkamatot legalább 5 százalékponttal meghaladó kamattal nyújtott (vagy szokásos piaci kamatozású) kölcsön

2. Adófizetési kötelezettséget keletkeztető, munkavállalóknak adott kölcsön:

- 2.1. A jegybanki alapkamatot 5 százalékpontnál kisebb mértékben meghaladó kamat mellett adott (vagy a szokásos piaci kamatnál alacsonyabb kamatozású) kölcsön, ideértve a bármire költhető kamatmentes kölcsönt is.

ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGET NEM KELETKEZTETŐ, MUNKAVÁLLALÓKNAK ADOTT KÖLCSÖNÖK

Fontos az elején megjegyezni, hogy az *adómentesen* adható kölcsönt az Szja törvény minden esetben *feltételekhez* köti, és amennyiben a feltételek közül akár egy is nem teljesül, már nem nyújtható adómentesen a kölcsön.

Az adómentes kategóriában az egyik kölcsön a lakáscélhoz kötött juttatás, azaz a munkavállaló részére nyújtott **lakáscélú munkáltatói kölcsön, amelynek feltételei a következők:**

1. Az adómentesség első feltétele, hogy a kölcsön összege a folyósítás évét megelőző **négy évben a munkavállaló részére lakáscélú kölcsönként folyósított összegekkel együtt a 10 millió forintot** ne haladja meg.¹
2. Továbbá, az adómentesség csak akkor áll fenn, ha a munkavállaló részére **saját lakás építéséhez, építtetéséhez, vásárlásához, bővítéséhez, korszerűsítéséhez, akadálymentesítéséhez vagy bármely említett célra hitelintézettől vagy korábbi munkáltatótól felvett hitel visszafizetéséhez, törlesztéséhez** nyújtja a kölcsönt a munkáltató.
3. A kölcsönt **hitelintézet vagy a Magyar Államkincstár útján kell utalnia** a munkáltatónak (ennek tényét a folyósító hitelintézet vagy a MÁK által kiadott igazolással kell igazolni).

A következő típus a nem felhasználási célhoz kötött **munkabérelőleg**, amely többek részére elérhető és gyors segítség lehet.

A munkabérelőleg egy speciális kölcsönnek tekinthető, hiszen ebben az esetben a munkáltató előre kifizeti a munkabér egy részét, amit később beszámítás útján „levon” a munkavállaló havi fizetéséből.

¹ Szja törvény 72. § (4) bekezdés f) pont

Az Sza törvény nevesíti a munkabérelőleget és meghatározza, hogy **mely esetekben nem terheli adófizetési kötelezettség²**:

1. A jogszabály alapján adómentes az olyan munkabérelőleg, amelynek folyósítása **legfeljebb hat havi visszafizetési kötelezettség mellett**,
2. legfeljebb a folyósítás **napján érvényes minimálbér havi összegének ötszörösét** meg nem haladó értékben történik. Ez az összeg 2023-ban 1.160.000 Ft (a minimálbér összege 2023.01.01-jétől 232.000 Ft).

Az adómentes kategória harmadik típusa, a felhasználási feltételhez és felső limithez sem kötött, **a jegybanki alapkamatot legalább 5 százalékponttal meghaladó kamattal nyújtott kölcsön**.

Az Sza törvény alapján akkor **nem keletkezik** kamatkedvezményből származó jövedelem, ha a kamat mértéke **eléri a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékét**, vagy ha a munkáltató **bizonyítani tudja, hogy a szokásos piaci kamat** ennél alacsonyabb. Ebben az esetben a szokásos piaci kamatnak megfelelő mértékű kamatban is megállapodhatnak a felek.

Amennyiben a munkáltató a **szokásos piaci kamat mértékét alkalmazza**, akkor **fontos**, hogy ezt a kamatmértéket **megfelelő dokumentumokkal, kimutatásokkal alá tudja támasztani**.

ADÓFIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGET KELETKEZTETŐ MUNKAVÁLLALÓKNAK ADOTT KÖLCSÖN

Ezekben az esetekben a kölcsönre felszámított kamat mértéke a felek megállapodásától függ. Ez alapján a **kölcsön lehet kamatmentes vagy kedvezményes kamatozású, azaz a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékénél kisebb mértékű kamat mellett adott kölcsön**, amely esetben az Sza törvény szerint a munkavállalónak kamatkedvezményből származó jövedelme keletkezik.

² Sza törvény 72. § (4) bekezdés g) pont

A kamatkedvezményből származó jövedelem után a **magánszemélynek nincs adókötelezettsége, viszont a munkáltatónak a kamatkedvezmény összegének 1,18-szorosa után 15 % személyi jövedelemadót és 13 % szociális hozzájárulási adót kell fizetnie.**

Fontos még, hogy a bármire költhető kölcsön esetén **figyelemmel kell lenni a hitelintézeti jogszabályokra is, mivel a kölcsön nyújtása hitelintézeti tevékenységnek minősülhet!**

KÖLCSÖNÖKKEL KAPCSOLATOS DOKUMENTÁCIÓ ÉS ELŐÍRÁSOK

A nyújtott kölcsönök tekintetében minden esetben fontos szerepe van annak, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően járjon el a munkáltató.

A **munkabérelőleg címén** folyósított „kölcsön” esetén elegendő lehet egy kérelem is, ami tartalmazza a szükséges adatokat, mint pl.: a kérelmező nevét, az igényelt előleg összegét, a futamidőt, a jóváírandó folyószámlát stb.

Azonban a többi kölcsön esetén minden esetben szükséges, hogy a kölcsön feltételeit és az egyéb előírásokat a munkavállaló, mint kérelmező és a munkáltató, mint kölcsönt nyújtó kölcsönszerződésben rögzítsék.

A **nem lakáscélú kölcsönszerződésekben** a felek szabadon határozhatják meg a szerződés tartalmát, viszont fontos követelmény, hogy **meg kell jelölni a folyósítás célját, aminek pedig valamilyen szociális szükséglettel kell összefüggésben állnia.** Ez rendkívül lényeges kitétel, hiszen pénzkölcsönök rendszeres folyósítása engedélyköteles tevékenységnek minősül pénzügyi szabályozási szempontból és súlyos jogkövetkezményeket vonhat maga után, amennyiben azt engedély nélkül végzik. Ez alól kivételt képezhet - többek között - ha **a munkáltató a munkavállalójának alkalmszerűen és szociális célból nyújt kölcsönt.**³ Természetesen szükséges még rögzíteni a folyósított összeget, a visszafizetés módját, a futamidőt és a kamatot is,

³ 2013. évi CCXXXVII. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról törvény 6.§ (5) bekezdés a) pont

vagy azt az esetet például, amikor a fennálló jogviszony a kölcsön futamidejének lejárata előtt megszűnik.

A munkavállaló részére nyújtott **lakáscélú munkáltatói kölcsön** esetén szigorúbb előírásoknak is meg kell felelnie a kölcsönszerződésnek. Azáltal, hogy a Magyar Államkincstár vagy hitelintézet folyósíthatja a hitelt, igazolható az, hogy a kölcsönt meghatározott célra fordítják és egyben a pénz útja is nyomon követhetővé válik.

Továbbá, a kölcsönt folyósító intézmény előírásainak megfelelő dokumentációval is rendelkezni kell, amely például lakásvásárlás esetén:

- a munkáltatói kölcsön céljával érintett ingatlan (amennyiben a kölcsön fedezeteként más ingatlan (is) szolgál, úgy ezen egyéb fedezeti ingatlan) harminc napnál nem régebbi hiteles tulajdoni lapszemle másolata,
- a munkáltatói kölcsön fedezeteként szolgáló ingatlan(ok) értékbecslésének másolata,
- a munkáltatói kölcsön céljával érintett ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés vagy előszerződés egy másolati példánya,
- személyi igazolvány, lakcímet igazoló hatósági igazolvány, adóigazolvány aláírt másolata.

A bizonylatmegőrzési kötelezettség a munkáltatót és a munkavállalót egyaránt az elévülési idő végéig terheli⁴.

⁴ Art. 78. §